

Forslag

til

Lov om ændring af lov om styrelse af sociale og visse sundhedsmæssige anliggender.

Fremsat den 3. marts 1975 af *socialministeren*.

§ 1.

I lov nr. 227 af 27. maj 1970 om styrelse af sociale og visse sundhedsmæssige anliggender foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 1, udgår: „eller hører under sundhedskommissionernes område“.

2. I § 1, stk. 2, ændres „kap. 2-6“ til: „kap. 2-5“ og indsættes som 2. pkt.: „Frederiksberg kommune omfattes ikke af lovens kap. 4-5.“

3. § 3 ophæves.

4. § 4 affattes således:

„§ 4. Kommunalbestyrelsen træffer inden for rammerne af den fastsatte udbygningsplan, jfr. § 11, beslutning om opførelse eller ændring af bygninger eller andre anlæg til kommunale institutioner, der virker på de i § 2 nævnte områder. Amtsrådet underrettes om, hvilke beslutninger kommunalbestyrelsen har truffet.“

5. § 5, stk. 1, affattes således:

„Kommunalbestyrelsen træffer inden for rammerne af den fastsatte udbygningsplan, jfr. § 11, beslutning om godkendelse af offentligt støttede private eller selvejende institutioner eller private foranstaltninger, der skal virke på de i § 2 nævnte områder, og påser, at tilskudsbetingelserne opfyldes. Amtsrådet underrettes om, hvilke beslutninger kommunalbestyrelsen har truffet.“

Socialmin. S.R. j. nr. 313.

6. § 7 ophæves.

7. I § 8 ændres „de i §§ 6 og 7 nævnte organers funktioner“ til: „det sociale udvalgs funktion.“

8. § 10 affattes således:

„§ 10. Hvor andet ikke er bestemt i særlig lovgivning, fører amtsrådet tilsyn med den i kap. 2 nævnte kommunale virksomhed. Med hensyn til de institutioner, der omhandles i lov om social bistand kap. 16, består amtsrådets opgave i at yde vejledning og foretage undersøgelser efter reglerne i nævnte kapitel.

Stk. 2. Amtsrådet er i sin tilsynsvirksomhed berettiget til at forlange oplysninger meddelt af de kommunale myndigheder.“

9. § 11 affattes således:

„§ 11. For hver amtskommune udarbejdes en plan for udbygningen af den sociale og sundhedsmæssige virksomhed.

Stk. 2. Udbygningsplanen dækker en periode på mindst 5 år og optages til revision én gang om året. De nærmere regler om fremgangsmåden ved udarbejdelse af udbygningsplaner, om tidsfristen herfor og omfanget af det i planerne indeholdte sagsområde fastsættes af socialministeren efter forhandling med indenrigsministeren.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen udarbejder forslag til plan for udbygning af kommunens sociale og sundhedsmæssige virksomhed og indsender dette til amtsrådet, der

ved forhandling med kommunalbestyrelserne i amtskommunen foretager den fornødne koordinering af kommunernes forslag indbyrdes og med det af amtsrådet udarbejdede forslag til udbygningsplan for den amtskommunale virksomhed på det sociale og sundhedsmæssige område. Såfremt enighed om planen ikke opnås, forelægges spørgsmålet for socialministeren til afgørelse.

Stk. 4. Den samlede udbygningsplan indsendes til socialministeren, der efter forelæggelse for indenrigsministeren påser, at de for planlægningen fastsatte regler er fulgt, at kommunernes og amtskommunernes pligt efter lovgivningen til at tilvejebringe social og sundhedsmæssig service kan anses for opfyldt, samt at de samfundsmæssige hensyn til forbrug af ressourcer i fornødent omfang er tilgodeset. Med henblik herpå kan socialministeren bestemme, at en udbygningsplan efter førstkommende revision helt eller delvis skal godkendes af socialministeren efter forhandling med indenrigsministeren samt de berørte kommuner og amtskommuner.“

10. § 12 affattes således:

„§ 12. Amtsrådet bistår kommunerne med rådgivning om projektering af institutionsbyggeri i det omfang, kommunalbestyrelserne ønsker det. Amtsrådet påser, at kommunernes beslutninger efter §§ 4 og 5 er i overensstemmelse med udbygningsplanen.“

11. § 13 ophæves.

12. § 14, stk. 2, affattes således:

„Stk. 2. Socialministeren kan fastsætte regler om godkendelse af projekter til institutioner eller foranstaltninger, som i almindelighed iværksættes med henblik på at betjene et større område end amtskommunen.“

13. § 15 ophæves.

14. I § 17, stk. 2, ændres „det i § 18 omhandlede nævn“ til: „de i §§ 18, 18 a og 18 b omhandlede nævn“.

15. § 18, stk. 1 og 2, affattes således:

„I hvert amt nedsættes et revaliderings-

og pensionsnævn, der består af 1 formand og 7 medlemmer samt stedfortrædere, som udpeges for en periode svarende til de kommunale råds funktionsperiode. 2 medlemmer udpeges af amtsrådet blandt medlemmerne af det i § 16 nævnte udvalg, 2 medlemmer udpeges af vedkommende kommune forening blandt medlemmerne af kommunalbestyrelserne i amtskommunen, 2 medlemmer udpeges af socialministeren efter indstilling fra vedkommende arbejdsmarkedsnævn, og 1 medlem udpeges af socialministeren efter indstilling fra De samvirkende Invalideorganisationer. Formanden, der skal have bestået juridisk, statsvidenskabelig, økonomisk eller anden dermed ligestillet eksamen, udpeges af socialministeren.

Stk. 2. Nævnet træffer afgørelse i sager om sociale pensioner, dagpenge og social bistand i det omfang, lovgivningen om disse ydelser henlægger sådanne sager til nævnet.“

16. Som nye bestemmelser indføjes som §§ 18 a og 18 b:

„§ 18 a. I hvert amt nedsættes et ankenævn, der består af 1 formand og 2 medlemmer samt stedfortrædere, som udpeges for en periode svarende til de kommunale råds funktionsperiode. De 2 medlemmer og stedfortrædere udpeges af amtsrådet blandt dets medlemmer. Formanden og dennes stedfortræder, der skal have bestået juridisk, statsvidenskabelig, økonomisk eller anden dermed ligestillet eksamen, udpeges af socialministeren. Som medlemmer eller stedfortrædere kan ikke udpeges personer, der er ansat inden for den offentlige social- og sundhedsforvaltning eller på institutioner med socialt formål, og som dér er beskæftiget med sagsbehandling, klientbehandling eller lignende.

§ 18 b. Ankenævnet er klageinstans for afgørelser truffet af det sociale udvalg i det omfang, det fastlægges i lovgivningen.

Stk. 2. Nævnets afgørelser kan gå ud på afvisning, stadfæstelse, ophævelse eller ændring af den påklagede afgørelse. Nævnet kan endvidere hjemvise sagen til fornyet behandling eller henvise den til behandling hos en myndighed, der ikke tidligere har

truffet afgørelse i sagen. Nævnet er ikke herved bundet af parternes påstande.

Stk. 3. Nævnet er i sin virksomhed uafhængig af instruktioner vedrørende den enkelte sags behandling og afgørelse.

Stk. 4. Ingen må medvirke som særligt sagkyndig i en sag, når vedkommende har medvirket ved behandlingen af sagen i 1. instans.

Stk. 5. Socialministeren fastsætter nævnets forretningsorden og kan herunder bl. a. fastsætte regler om, at formanden i tilfælde, hvor der er tale om en øjeblikkeligt opstået trangssituation, kan træffe en foreløbig afgørelse.

Stk. 6. Nævnets afgørelser udfærdiges skriftligt og skal være ledsaget af en begrundelse samt vejledning om eventuel klageadgang.

Stk. 7. Udgifterne ved nævnets virksomhed afholdes af staten.“

17. *Overskriften til kapitel 6* affattes således:

„Københavns og Frederiksberg kommuner.“

18. § 19 affattes således:

„§ 19. For Københavns og Frederiksberg kommuner nedsættes et revaliderings- og pensionsnævn med funktioner svarende til det i § 18 omhandlede nævns. Nævnet består af 1 formand og 7 medlemmer samt stedfortrædere, der udpeges for en periode svarende til de kommunale råds funktionsperiode. 3 medlemmer udpeges af Københavns borgerrepræsentation og 1 medlem af Frederiksberg kommunalbestyrelse, 2 med-

lemmer udpeges af socialministeren efter indstilling fra arbejdsmarkedsnævnet for Københavns-området og 1 medlem udpeges af socialministeren efter indstilling fra De samvirkende Invalideorganisationer. Formanden, der skal have bestået juridisk, statsvidenskabelig, økonomisk eller anden dermed ligestillet eksamen, udpeges af socialministeren.

Stk. 2. Københavns og Frederiksberg kommuner udarbejder udbygningsplaner for den sociale og sundhedsmæssige virksomhed efter de retningslinier, der fastsættes i henhold til § 11, stk. 2, 2. pkt. De i § 11, stk. 4, fastsatte regler for udbygningsplanernes indsendelse til socialministeren m. v. er gældende for Københavns og Frederiksberg kommuner.

Stk. 3. For Frederiksberg kommune udøver socialministeren, eller for de under indenrigsministeriet hørende områder indenrigsministeren, de funktioner, der efter §§ 10 og 12, er henlagt til amtsrådet.“

§ 2.

I lov nr. 408 af 13. juni 1973 om hjemme-sygeplejerskeordninger ophæves § 3, stk. 2.

Stk. 2. I lov nr. 409 af 13. juni 1973 om sundhedsplejerskeordninger ophæves § 3, stk. 2.

§ 3.

Loven træder i kraft den 1. april 1975. § 1, nr. 4, 5, 6, 7, 8, 10 og 12 træder dog først i kraft den 1. april 1976.

Bemærkninger til lovforslaget.

I. Almindelige bemærkninger.

Lov nr. 227 af 27. maj 1970 om styrelse af sociale og visse sundhedsmæssige anliggender trådte i kraft 1. juli 1970, dog således, at en række bestemmelser først skulle træde i kraft på et senere tidspunkt efter socialministerens bestemmelse. Ved loven blev den administrative opbygning af det sociale tryk-system fastlagt efter de hovedlinier, som var kommet til udtryk i socialreformkommissionens 1. betænkning. I loven blev således angivet rammerne for den organisatoriske og administrative opbygning

af virksomheden på det sociale og sundhedsmæssige område — bortset fra sygehusvæsenet — på kommunalt, amtskommunalt og centralt niveau.

På grundlag af socialreformkommissionens 2. betænkning fra 1972 (betænkning nr. 664/72) fremsatte socialministeren i januar 1973 forslag til lov om social bistand, der efter 2. genfremsættelse blev vedtaget i juni 1974 (lov nr. 333 af 19. juni 1974).

Det foreliggende forslag omfatter en række ændringer, der nødvendiggøres af bistandslovens regler om overførelse af børne- og ungdomsværnenes opga-

ver til de sociale udvalg samt om decentralisering af ansvaret for oprettelse og drift af sociale institutioner og ændring af tilsynsfunktionerne.

Endvidere er det en følge af reglerne i bistandsloven, at der senest ved lovens ikrafttræden den 1. april 1976 på det regionale plan skal findes amsankenævn, og at der må være et revaliderings- og pensionsnævn ikke alene for hver amtskommune, men også for København og Frederiksberg.

Herudover omfatter lovforslaget visse ændringer, der er foreslået af de kommunale organisationer. Det drejer sig dels om at bringe reglerne for udarbejdelse af udbygningsplaner på det sociale og sundhedsmæssige område i overensstemmelse med tilsvarende regler i skolestyrelsesloven, dels om ophævelse af reglerne om regulativer for kommunernes og amtskommunernes social- og sundhedsforvaltninger og indberetninger om disse forvaltningers virksomhed.

Endelig foreslås — i overensstemmelse med de overvejelser, der foregår om statsamternes fremtid — en ændring af reglerne om revaliderings- og pensionsnævnenes sammensætning, hvorved amtmanden udgår som fast medlem. Samtidig foreslås, at der i nævnene optages repræsentanter for den sociale sagskundskab i kommunerne.

Efter lovforslaget skal staten afholde udgifterne ved amsankenævnenes virksomhed. Det drejer sig om vederlag, evt. rejseudgifter og mødediæter til medlemmerne af nævnene, der skønsmæssigt for hele landet vil udgøre ca. 700.000 kr.

Tilsvarende skal staten efter bestemmelsen i styrelseslovens § 18, stk. 4, afholde udgifterne ved revaliderings- og pensionsnævnenes virksomhed. Udgifterne til vederlag m. v. til medlemmerne af revaliderings- og pensionsnævn er skønsmæssigt for hele landet opgjort til 3,4-3,7 mill. kr.

I forbindelse med revaliderings- og pensionsnævnenes oprettelse den 1. april 1976 nedlægges invalideforsikringsretten, revalideringsnævnet og førtidspensionsudvalget, hvorved staten sparer en udgift på ca. 800.000 kr. i vederlag til medlemmerne af de nævnte organer.

II. Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Til nr. 1.

Den foreslåede ændring er en følge af, at sundhedskommissionerne er ophævet ved ikrafttrædelsen den 1. oktober 1974 af lov nr. 372 af 13. juni 1973 om miljøbeskyttelse. De opgaver, der tidligere har påhvilet sundhedskommissionerne, er overtaget af kommunalbestyrelserne, medmindre andet er fast-

sat ved lov. I medfør af lov nr. 381 af 13. juni 1973 om embedslægeinstitutioner m. v. er embedslægeinstitutionen rådgivende for statslige myndigheder samt amtskommunale og kommunale myndigheder i amtsrådsområdet i lægelige, miljømæssige og socialmedicinske forhold.

Til nr. 2.

Forslag om en ændret kapitelhenvisning, der er af redaktionel karakter, er en følge af forslagene til nr. 17 og 18. Det foreslås endvidere for at tydeliggøre teksten, at der tilføjes en bestemmelse om, at lovens kap. 4-5 ikke gælder for Frederiksberg kommune.

Til nr. 3.

Forslaget må ses i sammenhæng med forslagene nr. 11 og 13.

Til nr. 4 og 5.

Forslagene må ses i sammenhæng med den ændring, der ved ikrafttrædelsen af lov om social bistand sker på institutionsområdet. Det er hensigten med forslagene at fastslå, at kommunalbestyrelsen uden forelæggelse for anden myndighed træffer beslutning om opførelse eller ændring af bygninger eller anlæg til kommunale institutioner eller om godkendelse af offentligt støttede private eller selvejende institutioner eller private foranstaltninger, der skal virke inden for kommunens sociale eller sundhedsmæssige område.

I overensstemmelse med den foreslåede ændrede affattelse af lovens § 12 stilles der forslag om, at amtsrådet underrettes om, hvilke beslutninger kommunalbestyrelsen har truffet.

Til nr. 6.

Forslaget er en følge af, at børne- og ungdomsværnets opgaver i lov om social bistand overføres til det sociale udvalg.

Til nr. 7.

Forslaget er en følge af nr. 6.

Til nr. 8.

Forslaget må ses som en konsekvens af de i lov om social bistand indførte regler, hvorefter amtsrådet ikke skal føre tilsyn med institutioner under kommunerne, men alene yder vejledning og kan foretage undersøgelser i forbindelse med spørgsmål om driften af disse institutioner. Man har ikke ment helt at kunne ophæve bestemmelsen om amtsrådets tilsynspligt med hensyn til kommunernes øvrige virksomhed på det sociale og sundhedsmæssige område.

Til nr. 9.

Efter den nuværende formulering ligger hele initiativet til udbygningsplaner hos amtsrådet. De kommunale organisationer har imidlertid under forberedelsen af udbygningsplanlægningen foreslået, at lovbestemmelsen ændres, således at det fremgår, at den samlede udbygningsplan udarbejdes på grundlag af planer fra de enkelte kommuner. Dermed benyttes samme arbejdsprocedure, som er fastsat i § 35 i skolestyrelsesloven, således som denne er ændret ved lov nr. 335 af 19. juni 1974.

Efter den gældende § 11 skal udbygningsplanen godkenes af socialministeren efter forhandling med indenrigsministeren. Baggrunden for denne godkendelsesbestemmelse må søges i den opfattelse, at der fortsat vil være behov for en statslig indflydelse på det sociale og sundhedsmæssige serviceområde. Det var derfor tanken, at socialministeriet i forbindelse med planernes godkendelse skulle påse, at hovedlinjerne svarede til det beregnede behov, at landsdels- eller landsomfattende koordineringshensyn blev varetaget, og at en nogenlunde ensartet mindstestandard ud over landet kunne sikres.

I det omfang, hvor staten findes at burde påvirke kommunernes og amtskommunernes planlægning, skønnes det imidlertid uhensigtsmæssigt at lade dette ske ved en efterfølgende godkendelse eller forkastelse af den enkelte plan. Det må i givet fald være mere hensigtsmæssigt, at der så vidt muligt bliver tale om en påvirkning af den fremtidige kommunale eller amtskommunale planlægning. Dette bør i almindelighed ske ved, at der udarbejdes vejledende retningslinier for udbygningsplanerne.

Endelig bemærkes, at der under arbejdet med udbygningsplanlægningens forberedelse har været enighed mellem socialministeriet, de kommunale organisationer og Københavns kommune om, at planerne bør dække en 5-årig periode og optages til revision én gang om året. Forslagets § 11, stk. 2, er formuleret i overensstemmelse hermed.

Til nr. 10.

Ændringsforslaget er en konsekvens af vedtagelsen af lov om social bistand, hvorefter amtsrådet ikke mere skal godkende skitseprojekter til institutionsbyggeri på det sociale og sundhedsmæssige område, der hører under kommunen. Efter forslaget kan amtsrådet bistå kommunerne med rådgivning om projektering af institutionsbyggeri i det omfang, kommunerne ønsker det. Denne formulering svarer til skolestyrelseslovens § 36, således som denne er ændret ved lov nr. 335 af 19. juni 1974 om ændring af lov om styrelsen af kommunernes skolevæsen og

af virksomhed efter lov om fritidsundervisning m. v.

Til nr. 11.

Det foreslås, at styrelseslovens bestemmelser i §§ 3, stk. 1, og 13 om udfærdigelse og godkendelse af regulativer for kommuners henholdsvis amtskommuners sociale og sundhedsmæssige forvaltning ophæves, idet bestemmelserne om forvaltningsregulativer ikke i tiden siden styrelseslovens ikrafttræen har været anvendt.

Forslaget er i overensstemmelse med en henstilling fra indenrigsministeriets kontaktudvalg vedrørende opgavefordeling og dobbeltadministration, hvor de kommunale organisationer er repræsenteret.

Til nr. 12.

Ændringsforslaget er en konsekvens af vedtagelsen af lov om social bistand, hvorefter socialministeren fastsætter retningslinier for institutionernes oprettelse eller ændring. Med den foreslåede affattelse af bestemmelsen tilsigtes det at give socialministeren mulighed for at kunne fastsætte retningslinier for godkendelse af projekter eller foranstaltninger, der iværksættes med henblik på at betjene et større område end den enkelte amtskommune, henholdsvis Københavns eller Frederiksberg kommune.

Til nr. 13.

På baggrund af drøftelser med Amtsrådsforeningen og Kommunernes Landsforening foreslås, at pligten for kommuner og amtskommuner til at udarbejde henholdsvis en *oversigt* over kommunens sociale og sundhedsmæssige virksomhed og en *årsberetning* for amtskommunens tilsvarende virksomhed ophæves. Forslaget skal ses i sammenhæng med de udbygningsplaner (§ 11), som amtskommunen og kommunerne i fællesskab skal udarbejde, og hvor der vil blive mulighed for at give en redegørelse for den sociale og sundhedsmæssige virksomhed i områderne. De socialstatistiske oplysninger, der indhentes gennem § 15-tællingerne, og som har givet et værdifuldt materiale om ressourcerne indenfor social- og sundhedsområdet, vil fortsat kunne indkræves med hjemmel i den kommunale styrelseslovs § 63 og den sociale styrelseslovs § 23.

Til nr. 14.

Forslaget er en følge af det under nr. 16 foreslåede amtsankenævns.

Til nr. 15.

Under hensyn til de igangværende overvejelser om statsamternes fremtid foreslås en ændring af

revaliderings- og pensionsnævnenes sammensætning således at amtmanden udgår som fast medlem.

Med henblik på at drage den kommunale sagkundskab på det sociale område ind i revaliderings- og pensionsnævnet foreslås det samtidig at udvide antallet af medlemmer af revaliderings- og pensionsnævnet fra 7 til 8 samt lade 2 af medlemmerne udpege af kommuneforeningen blandt medlemmerne af kommunalbestyrelserne i amtskommunen.

Det foreslås yderligere, at den af socialministeren udpegede formand, der ud over at lede nævnets forhandlinger ifølge § 18, stk. 3, kan bemyndiges til på nævnets vegne at afgøre sager, i hvilken afgørelse ikke skønnes at frembyde tvivl, skal have bestået juridisk, statsvidenskabelig, økonomisk eller anden dermed ligestillet eksamen. Der stilles dermed samme uddannelsesmæssige krav, som indtil invalideforsikringsrettens decentralisering gælder for retens formand.

Der er i stk. 2 foretaget en redaktionel ændring som følge af vedtagelsen af den sociale bistandslov.

Til nr. 16.

I bistandslovens § 15 er det bestemt, at det sociale udvalgs afgørelser — medmindre andet er bestemt i loven — kan indbringes for amtsankenævnet, i Københavns og Frederiksberg kommuner for den sociale ankestyrelse. Ifølge bemærkningerne til bistandslovforslaget er det forudsat, at reglerne for amtsankenævnets sammensætning indarbejdes i den sociale styrelseslov til ikrafttræden senest samtidig med bistandslovens ikrafttræden den 1. april 1976.

Placeringen af anken på det regionale niveau blev drøftet af socialreformkommissionen i sammenhæng, dels med spørgsmålet om en central ankeinstans, dels med spørgsmålet om oprettelse af revaliderings- og pensionsnævnet på amtsplan. I socialreformkommissionens 1. betænkning (nr. 543/1969) er det foreslået, at der opbygges et fælles ankesystem for sociale sager med regional ankeinstans (amtsankenævnet) og en samlet central uafhængig social ankeret.

På grundlag af socialreformkommissionens forslag er ved lov nr. 605 af 20. december 1972 om den sociale ankestyrelse etableret en social ankeinstans for hele landet pr. 1. juli 1973.

Spørgsmålet om sammensætningen af et regionalt ankeorgan har været drøftet af det udvalg om statsamternes fremtid, der blev nedsat af indenrigsministeriet den 29. juni 1972, idet et underudvalg bl. a. har beskæftiget sig med statsamternes opgaver som ankeinstans i afgørelser efter sociallovgivningen.

Udvalget har endnu ikke afgivet betænkning. Udvalget har under sine drøftelser taget som

udgangspunkt, at det ved sammensætningen af 1. ankeinstans må tillægges vægt, at opgaven ikke alene består i lovfortolkning, der sikrer en person en lovbestemt ydelse eller ret, men også i at foretage et friere skøn, såvel over for en persons økonomiske behov som i det hele taget over, hvilke af samtlige hjælpeforanstaltninger fra pengehjælp over behandling, uddannelse m. v. til institutionsforsorg, der i det enkelte tilfælde bør tages i anvendelse.

Socialreformkommissionen har i sin 1. betænkning som en mulighed peget på, at amtsankenævnene gøres identiske med revaliderings- og pensionsnævnene. Udvalget fremhæver heroverfor, at medens revaliderings- og pensionsnævnet som 1. instans træffer afgørelser i forhold til borgerne, vil karakteren af amtsankenævnets funktioner være bestemt af, at de fungerer som ankeinstans, det vil sige, at de skal tage stilling til en konstateret uenighed imellem den enkelte borger og en offentlig myndighed. De to nævnets funktioner vil derfor blive så forskelligartede, at den funktionelle sammenhæng ikke isoleret taler for en sammenlægning. Udvalget finder, at en sammenlægning af de to nævn kan indebære en risiko for forringelse af amtsankenævnets muligheder for at fungere hurtigt og effektivt, hvortil kommer, at de fordele, der kunne tænkes opnået ved en sammenlægning, i høj grad vil kunne opnås ved et samarbejde på sekretariatsplan.

På grundlag af udvalgets betragtninger foreslås, at amtsankenævnene etableres som et selvstændigt organ i tilknytning til amtskommunerne, således at amtsrådene får indflydelse på nævnets sammensætning.

Det foreslås endvidere, at *formanden* skal opfylde samme uddannelsesmæssige krav, som efter lov om den sociale ankestyrelse gælder for ankecheferne, det vil sige, at formanden skal have bestået juridisk, statsvidenskabelig, økonomisk eller anden dermed ligestillet eksamen. Amtsankenævnets status som et neutralt organ foreslås yderligere understreget ved, at formanden beskikkes af socialministeren.

I overensstemmelse med såvel socialreformkommissionens som udvalgets synspunkter foreslås, at amtsrådene skal udpege de øvrige medlemmer af amtsankenævnet blandt amtsrådenes medlemmer. Af praktiske grunde fastsættes antallet af de af amtsrådet valgte medlemmer til 2 (og ikke 4, som foreslået af socialreformkommissionen). For at sikre, at nævnene kan virke, selv om et medlem får forfald, skal der udpeges stedfortrædere. Det findes ikke nødvendigt, at de af amtsrådene udpegede medlemmer — som amtsrådets repræsentanter i revaliderings- og pensionsnævnet — skal være medlemmer af amtsrådets social- og sundhedsudvalg.

Bestemmelsen i § 18 a, stk. 1's sidste punktum om, at personer, der er ansat inden for den offentlige social- og sundhedsforvaltning eller på institutioner med socialt formål, og som dér er beskæftiget med sagsbehandling, klientbehandling eller lignende, ikke kan udpeges som medlemmer af amsankenævnet, svarer til bestemmelsen i § 4 i lov om den sociale ankestyrelse.

Bestemmelserne i § 18 b (stk. 1 og 2) tilsigter at fastlægge nævnets kompetenceområde samt åbne mulighed for, at amsankenævnet kan træffe en hvilken som helst afgørelse, der inden for lovgivningens rammer må betragtes som den rigtige i den konkrete situation uden hensyn til, om klageren selv måtte ønske en anden afgørelse. Forslaget er på linie med § 9 i lov om den sociale ankestyrelse. Man har endvidere i overensstemmelse med udvalget fundet det rigtigt at understrege nævnets uafhængighed gennem en bestemmelse om, at ankenævnet i sin virksomhed er uafhængig af instruktioner vedrørende den enkelte sags behandling og afgørelse.

Det er hensigten i amsankenævnets forretningsorden, der efter forslaget skal fastsættes af socialministeren, at optage regler for nævnets procedure. Derimod har man fundet det rigtigt i forslaget at medtage en bestemmelse om speciel inhabilitet på linie med bestemmelsen i lov om den sociale ankestyrelse § 7, stk. 2, der afskærer særligt sagkyndige fra at medvirke i en sag, når vedkommende har medvirket ved behandlingen af sagen i 1. instans. Denne bestemmelse må ses i sammenhæng med dansk rets almindelige regler om speciel inhabilitet. Der er endvidere medtaget en bestemmelse, der giver mulighed for, at amsankenævnene i særlige tilfælde kan delegere beføjelsen til at træffe afgørelse til formanden, når der er tale om en øjeblikkeligt opstået trangssituation. Bestemmelsen om, at nævnets afgørelser udfærdiges skriftligt og skal begrundes, svarer til, hvad der gælder for den sociale ankestyrelse.

Endelig svarer bestemmelsen i § 18 b, stk. 7, om at staten afholder amsankenævnenes udgifter til, hvad der gælder for revaliderings- og pensionsnævne. De udgifter, der er omfattet af denne bestemmelse, er vederlag, evt. rejseudgifter og mødediæter til medlemmerne. Udgifterne ved driften af nævnets sekretariat, socialcentret, er derimod ikke omfattet af denne bestemmelse.

Til nr. 17.

Ændringsforslaget er en følge af den som nr. 18 foreslåede affattelse af § 19.

Til nr. 18.

Decentralisering af invalideforsikringsrettens afgørelser til revaliderings- og pensionsnævne og bistandslovens ikrafttræden nødvendiggør, at der skabes hjemmel for, at der i Københavns og Frederiksberg kommuner kan etableres revaliderings- og pensionsnævn svarende til de i lovens § 18 omhandlede nævn, der omfatter amtskommunerne.

Det bemærkes, at reglen i § 18 om en forretningsorden for revaliderings- og pensionsnævnet, der udarbejdes af socialministeren, også vil gælde for revaliderings- og pensionsnævnet for Københavns og Frederiksberg kommuner. Ligeledes vil bestemmelsen i § 18, stk. 4, om, at staten afholder nævnets udgifter, gælde for hovedstadsnævnet.

Man har endvidere fundet det hensigtsmæssigt at lovfæste den med Københavns kommune aftalte procedure, hvorefter også denne kommune udarbejder udbygningsplaner efter retningslinierne i § 11. For Frederiksberg kommunes vedkommende er der tale om en redaktionel ændring.

Til § 2.

Forslaget er en følge af, at der ved ændringen af den sociale styrelseslovs § 19 indføjes en regel om udbygningsplaner for den sociale og sundhedsmæssige virksomhed for Københavns og Frederiksberg kommuner. Herved overflødiggøres de specielle regler om udbygningsplaner for hjemmesygepleje- og sundhedsplejerskeordningen i de to kommuner.

Til § 3.

Det foreslås, at ændringerne af den sociale styrelseslov træder i kraft den 1. april 1975, men således, at ændringer, der skyldes de nye regler i bistandsloven, først træder i kraft sammen med denne.

Når bestemmelsen om amsankenævn foreslås sat i kraft fra 1. april 1975, må det ses i sammenhæng med, at der forventes gennemført ændringer i ankeadgangen efter den gældende sociallovgivning med 1. juli 1975 som ikrafttrædelsestidspunkt.

Bilag.

I dette bilag opføres i venstre spalte de i lovforslaget nævnte bestemmelser i den nugældende formulering, medens de foreslåede ændringer opføres i højre spalte.

Gældende formulering.

§ 1. Loven omfatter den kommunale og centrale styrelse af sociale anliggender og af de sundhedsmæssige anliggender, hvis styrelse ikke er fastlagt i særlig lovgivning eller hører under sundhedskommissionernes område.

Stk. 2. Københavns kommune omfattes ikke af lovens kap. 2-6.

§ 3. Kommunalbestyrelsen udarbejder forslag til regulativ for kommunens sociale og sundhedsmæssige forvaltning på grundlag af udkast, der er affattet af det i § 6 nævnte udvalg. Forslaget skal godkendes af amtsrådet. Socialministeren fastsætter efter forhandling med indenrigsministeren nærmere regler om udfærdigelsen af sådanne regulativer.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen udarbejder hvert år en oversigt over kommunens sociale og sundhedsmæssige virksomhed. Oversigten indsendes til amtsrådet.

§ 4. Hvor anden fremgangsmåde ikke er foreskrevet i denne lov eller i anden lovgivning træffer kommunalbestyrelsen beslutning om opførelse eller ændring af bygninger eller andre anlæg til kommunale institutioner, der virker på de i § 2 nævnte områder. Skitseprojekter skal dog godkendes af amtsrådet, jfr. § 12.

§ 5, *stk. 1.* Medmindre andet er foreskrevet i særlig lovgivning, træffer kommunalbestyrelsen beslutning om godkendelse af offentligt støttede private eller selvejende

Forslaget.

1. I § 1, *stk. 1*, udgår: „eller hører under sundhedskommissionernes område“.

2. I § 1, *stk. 2*, ændres „kap. 2-6“ til: „kap. 2-5“ og indsættes som 2. pkt.: „Frederiksborg kommune omfattes ikke af lovens kap. 4-5.“.

3. § 3 ophæves.

4. § 4 affattes således:

„§ 4. Kommunalbestyrelsen træffer inden for rammerne af den fastsatte udbygningsplan, jfr. § 11, beslutning om opførelse eller ændring af bygninger eller andre anlæg til kommunale institutioner, der virker på de i § 2 nævnte områder. Amtsrådet underrettes om, hvilke beslutninger kommunalbestyrelsen har truffet.“.

5. § 5, *stk. 1*, affattes således:

„Kommunalbestyrelsen træffer inden for rammerne af den fastsatte udbygningsplan, jfr. § 11, beslutning om godkendelse af of-

Gældende formulering.

institutioner eller private foranstaltninger, der skal virke på de i § 2 nævnte områder, og påser, at tilskudsbetingelser opfyldes. Skitseprojekter til opførelse eller ændring af bygninger eller andre anlæg til brug for institutionerne eller foranstaltningerne skal dog godkendes af amtsrådet, jfr. § 12.

§ 7. I hver kommune nedsætter kommunalbestyrelsen et børne- og ungdomsværn på 5 eller 7 medlemmer til forvaltning af de anliggender vedrørende børn og unge, der ved lovgivningen særligt henlægges til værnet. Et flertal af medlemmerne skal udpeges blandt medlemmer af kommunalbestyrelsen, medens der til de øvrige pladser i værnet også kan udpeges andre beboere i kommunen, for så vidt de pågældende er valgbar til kommunalbestyrelsen og må antages at have indsigt i børne- og ungdomsforsorg. Formanden for og yderligere mindst 1 medlem af det sociale udvalg skal vælges til medlemmer af værnet, og formanden for det sociale udvalg er tillige formand for værnet, hvis han ønsker det. Værnets formand og næstformand skal være medlemmer af det sociale udvalg. Samtidig med valg af medlemmer til værnet vælges et antal suppleanter, af hvilke et flertal skal have sæde i kommunalbestyrelsen, medens de øvrige skal opfylde betingelserne i 2. pkt. for at kunne udpeges som medlemmer.

§ 8. For kommuner, der har en magistratsordning, kan socialministeren godkende en særlig ordning til varetagelse af de i §§ 6 og 7 nævnte organers funktioner.

§ 10. Hvor andet ikke er bestemt i særlig lovgivning, fører amtsrådet tilsyn med den i kap. 2 nævnte kommunale virksomhed.

Stk. 2. Endvidere fører amtsrådet efter nærmere af vedkommende ministre fastsatte regler fornødent tilsyn med tilsvarende virksomhed, der udfoldes af offentligt støttede eller anerkendte private eller selvejende institutioner. Amtsrådet er i sin tilsynsvirksomhed berettiget til at forlange alle oplysninger meddelt af de kommunale myndigheder og de i 1. pkt. nævnte institutioner.

Forslaget.

fentligt støttede private eller selvejende institutioner eller private foranstaltninger, der skal virke på de i § 2 nævnte områder, og påser, at tilskudsbetingelserne opfyldes. Amtsrådet underrettes om, hvilke beslutninger kommunalbestyrelsen har truffet.“.

6. § 7 ophæves.

7. I § 8 ændres „de i §§ 6 og 7 nævnte organers funktioner“ til: „det sociale udvalgs funktion.“.

8. § 10 affattes således:

„**§ 10.** Hvor andet ikke er bestemt i særlig lovgivning, fører amtsrådet tilsyn med den i kap. 2 nævnte kommunale virksomhed. Med hensyn til de institutioner, der omhandles i lov om social bistand kap. 16, består amtsrådets opgave i at yde vejledning og foretage undersøgelser efter reglerne i nævnte kapitel.

Stk. 2. Amtsrådet er i sin tilsynsvirksomhed berettiget til at forlange oplysninger meddelt af de kommunale myndigheder.“.

Gældende formulering.

§ 11. Amtsrådet udarbejder ved forhandling med de kommunale myndigheder en plan for udbygningen af den sociale og sundhedsmæssige virksomhed i amtet. Planen skal godkendes af socialministeren efter forhandling med indenrigsministeren. Såfremt enighed om planen ikke har kunnet opnås, forelægges spørgsmålet for socialministeren til afgørelse.

Stk. 2. Udbygningsplanen optages til revision med højst 5 års mellemrum.

Stk. 3. Socialministeren kan efter forhandling med indenrigsministeren fastsætte regler om udformningen af udbygningsplaner.

§ 12. Amtsrådet træffer beslutning om godkendelse af de i § 4 og i § 5, stk. 1, nævnte skitseprojekter til institutionsbyggeri. Det påser herunder, at byggearbejdet er i overensstemmelse med den for amtsråds-kredsen godkendte udbygningsplan, jfr. § 11.

Forslaget.

9. § 11 affattes således:

„§ 11. For hver amtskommune udarbejdes en plan for udbygningen af den sociale og sundhedsmæssige virksomhed.

Stk. 2. Udbygningsplanen dækker en periode på mindst 5 år og optages til revision én gang om året. De nærmere regler om fremgangsmåden ved udarbejdelse af udbygningsplaner, om tidsfristen herfor og om omfanget af det i planerne indeholdte sagsområde fastsættes af socialministeren efter forhandling med indenrigsministeren.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen udarbejder forslag til plan for udbygning af kommunens sociale og sundhedsmæssige virksomhed og indsender dette til amtsrådet, der ved forhandling med kommunalbestyrelserne i amtskommunen foretager den fornødne koordinering af kommunernes forslag indbyrdes og med det af amtsrådet udarbejdede forslag til udbygningsplan for den amtskommunale virksomhed på det sociale og sundhedsmæssige område. Såfremt enighed om planen ikke opnås, forelægges spørgsmålet for socialministeren til afgørelse.

Stk. 4. Den samlede udbygningsplan indsendes til socialministeren, der efter forelægelse for indenrigsministeren påser, at de for planlægningen fastsatte regler er fulgt, at kommunernes og amtskommunernes pligt efter lovgivningen til at tilvejebringe social og sundhedsmæssig service kan anses for opfyldt, samt at de samfundsmæssige hensyn til forbrug af ressourcer i fornødent omfang er tilgodeset. Med henblik herpå kan socialministeren bestemme, at en udbygningsplan efter førstkommande revision helt eller delvis skal godkendes af socialministeren efter forhandling med indenrigsministeren samt de berørte kommuner og amtskommuner.“

10. § 12 affattes således:

„§ 12. Amtsrådet bistår kommunerne med rådgivning om projektering af institutionsbyggeri i det omfang, kommunalbestyrelserne ønsker det. Amtsrådet påser, at kommunernes beslutninger efter §§ 4 og 5 er i overensstemmelse med udbygningsplanerne.“

Gældende formulering.

§ 13. Amtsrådet udarbejder forslag til et regulativ for amtskommunens sociale og sundhedsmæssige forvaltningsvirksomhed på grundlag af udkast, der er affattet af det i § 16 nævnte udvalg. Forslaget godkendes af socialministeren efter forhandling med indenrigsministeren.

§ 14. - - -

Stk. 2. Socialministeren kan fastsætte regler om godkendelse af projekter til børne- og ungdomshjem, revalideringsinstitutioner, beskyttede virksomheder, særlige plejehjem for yngre eller for særlige grupper af invaliderede, forsorghjem og andre institutioner eller foranstaltninger, som i almindelighed iværksættes med henblik på at betjene større områder.

§ 15. Amtsrådet udarbejder på grundlag af kommunernes oversigter en samlet årsberetning om kommunernes sociale og sundhedsmæssige virksomhed. Det udarbejder endvidere en årsberetning for amtskommunens tilsvarende virksomhed. Årsberetningerne indsendes til socialministeriet og indenrigsministeriet og de myndigheder, som ministrene bestemmer.

§ 17. - - -

Stk. 2. Under den i stk. 1 nævnte forvaltning opretter amtskommunen et socialcenter, der skal yde kommunernes social- og sundhedsforvaltning og det i § 18 omhandlede nævn fornøden bistand og i øvrigt varetage sådanne opgaver, som pålægges centrene i medfør af lovgivningen. Socialministeren kan efter forhandling med indenrigsministeren fastsætte nærmere regler for socialcentrenes virksomhed.

§ 18. I hvert amt nedsættes et revaliderings- og pensionsnævn, der består af amtmanden og 6 andre medlemmer, der udpeges for en periode svarende til de kommunale råds funktionsperiode, 3 medlemmer udpeges af amtsrådet blandt medlemmerne af det i § 16 nævnte udvalg, 2 medlemmer udpeges af socialministeren efter indstilling fra vedkommende arbejdsmarkedsnævn, og 1 medlem udpeges af socialministeren efter indstilling fra De samvirkende Invalideorga-

Forslaget.

11. § 13 ophæves.

12. § 14, stk. 2, affattes således:

„Stk. 2. Socialministeren kan fastsætte regler om godkendelse af projekter til institutioner eller foranstaltninger, som i almindelighed iværksættes med henblik på at betjene et større område end amtskommunen.“

13. § 15 ophæves.

14. I § 17, stk. 2, ændres „det i § 18 omhandlede nævn“ til: „de i §§ 18, 18 a og 18 b omhandlede nævn“.

15. § 18, stk. 1 og 2, affattes således:

„I hvert amt nedsættes et revaliderings- og pensionsnævn, der består af 1 formand og 7 medlemmer samt stedfortrædere, som udpeges for en periode svarende til de kommunale råds funktionsperiode. 2 medlemmer udpeges af amtsrådet blandt medlemmerne af det i § 16 nævnte udvalg, 2 medlemmer udpeges af vedkommende kommuneforening blandt medlemmerne af kommunalbestyrelserne i amtskommunen, 2

Gældende formulering.

nisationer. Socialministeren beskikker for de kommunale råds funktionsperiode 1 af nævnets medlemmer som nævnens formand.

Stk. 2. Nævnet træffer afgørelse i sager om dagpenge, revalideringsmæssig bistand, ydelse af hjælpemidler og sociale pensioner i det omfang, lovgivningen om disse ydelser henlægger sådanne sager til nævnet.

Forslaget.

medlemmer udpeges af socialministeren efter indstilling fra vedkommende arbejdsmarkedsnævn, og 1 medlem udpeges af socialministeren efter indstilling fra De samvirkende Invalideorganisationer. Formanden, der skal have bestået juridisk, statsvidenskabelig, økonomisk eller anden dermed ligestillet eksamen, udpeges af socialministeren.

Stk. 2. Nævnet træffer afgørelse i sager om sociale pensioner, dagpenge og social bistand i det omfang, lovgivningen om disse ydelser henlægger sådanne sager til nævnet.“

16. Som nye bestemmelser indføres som §§ 18 a og 18 b:

„§ 18 a. I hvert amt nedsættes et ankenævn, der består af 1 formand og 2 medlemmer samt stedfortrædere, som udpeges for en periode svarende til de kommunale råds funktionsperiode. De 2 medlemmer og stedfortrædere udpeges af amtsrådet blandt dets medlemmer. Formanden og dennes stedfortræder, der skal have bestået juridisk, statsvidenskabelig, økonomisk eller anden dermed ligestillet eksamen, udpeges af socialministeren. Som medlemmer eller stedfortrædere kan ikke udpeges personer, der er ansat inden for den offentlige social- og sundhedsforvaltning eller på institutioner med socialt formål, og som dér er beskæftiget med sagsbehandling, klientbehandling eller lignende.

§ 18 b. Ankenævnet er klageinstans for afgørelser truffet af det sociale udvalg i det omfang, det fastlægges i lovgivningen.

Stk. 2. Nævnets afgørelser kan gå ud på afvisning, stadfæstelse, ophævelse eller ændring af den påklagede afgørelse. Nævnet kan endvidere hjemvise sagen til fornyet behandling eller henvise den til behandling hos en myndighed, der ikke tidligere har truffet afgørelse i sagen. Nævnet er ikke herved bundet af parternes påstande.

Stk. 3. Nævnet er i sin virksomhed uafhængig af instruktioner vedrørende den enkelte sags behandling og afgørelse.

Stk. 4. Ingen må medvirke som særligt sagkyndig i en sag, når vedkommende har

Gældende formulering.

Kapitel 6.

Frederiksberg kommune.

§ 19. For Frederiksberg kommune udøver socialministeren, eller for de under indenrigsministeriet hørende områder indenrigsministeren, de funktioner, der efter §§ 3, stk. 1, 2. pkt., 10 og 12, 1. pkt., er henlagt til amtsrådet. Den i § 3, stk. 2, omhandlede oversigt indsendes til socialministeren.

Forslaget.

medvirket ved behandlingen af sagen i 1. instans.

Stk. 5. Socialministeren fastsætter nævnets forretningsorden og kan herunder bl. a. fastsætte regler om, at formanden i tilfælde, hvor der er tale om en øjeblikkeligt opstået trangssituation, kan træffe en foreløbig afgørelse.

Stk. 6. Nævnets afgørelser udfærdiges skriftligt og skal være ledsaget af en begrundelse samt vejledning om eventuel klageadgang.

Stk. 7. Udgifterne ved nævnets virksomhed afholdes af staten.“

17. *Overskriften til kapitel 6* affattes således:

„Københavns og Frederiksberg kommuner.“

18. § 19 affattes således:

„§ 19. For Københavns og Frederiksberg kommuner nedsættes et revaliderings- og pensionsnævn med funktioner svarende til det i § 18 omhandlede nævns. Nævnet består af 1 formand og 7 medlemmer samt stedfortrædere, der udpeges for en periode svarende til de kommunale råds funktionsperiode. 3 medlemmer udpeges af Københavns borgerrepræsentation og 1 medlem af Frederiksberg kommunalbestyrelse, 2 medlemmer udpeges af socialministeren efter indstilling fra arbejdsmarkedsnævnet for Københavns-området og 1 medlem udpeges af socialministeren efter indstilling fra De samvirkende Invalideorganisationer. Formanden, der skal have bestået juridisk, statsvidenskabelig, økonomisk eller anden dermed ligestillet eksamen, udpeges af socialministeren.

Stk. 2. Københavns og Frederiksberg kommuner udarbejder udbygningsplaner for den sociale og sundhedsmæssige virksomhed efter de retningslinier, der fastsættes i henhold til § 11, stk. 2, 2. pkt. De i § 11, stk. 4, fastsatte regler for udbygningsplanernes indsendelse til socialministeren m. v. er gældende for Københavns og Frederiksberg kommuner.

Stk. 3. For Frederiksberg kommune udøver socialministeren, eller for de under indenrigsministeriet hørende områder indenrigsministeren, de funktioner, der efter §§ 10 og 12, er henlagt til amtsrådet.“